

Chamberlain opravičuje polomijo - Jugoslavija se pogaja

Pod kritiko opozicije podal min. predsednik pojasnilo za neuspeh na Norveškem. — Pomanjkanje letališč in hitrost Nemcev glavni vzrok. — Opozoril Angleže, naj se zavedajo nevarnosti, ki jim preti.

London, Anglija. — Min. predsednik Chamberlain je nastopil ta torek pred parlamentom, ali kakor se je sam izrazil, "pred velikim preiskovalnim sodiščem," da poda pojasnilo in opravičilo za veliko polomijo, ki jo je doživela angleška armada na Norveškem. Min. predsednik je imel težko delo, da je obranil pri tem poslu kolikor toliko miren obraz, kajti opozicija ga je z vso ljutostjo napadala in iz njenih vrst se je večkrat zaslisljal klic: "Resigniraj!"

Glavni vzrok, da se je angleška ekspedicijska tako klaverno končala, je bil po Chamberlainovih izjavah ta, ker se niso mogla dobiti na norveških tleh primerna letališča, s katerih bi mogli aeroplani izvajati napade; drugi vzrok pa je bil, ker so Nemci nepričakovano hitro prodirali. Sploh pa, je dejal, Anglija ni bila pripravljena na tak dogodek; lahko bi bila preprečila napad Nemčije, ako bi bila prejela od Norveške povabilo, ali pa vsaj dovoljenje, da pridejo lahko njene čete tja; ker tega ni bilo, so jo Nemci prehiteli. Anglija je storila, kar je bilo v težkih okoliščinah mogoče, je povdaril, ko pa je videla, da je odpor brezuspešen, je dala odpoklicati svoje čete, da prepreči nepotrebne izgube.

Chamberlain je priznal, da je Anglija s tem neuspehom utrpela izgubo na prestižu, ter, da se je ojačila "napačna legenda o nemški nepremagljivosti na suhem," toda povdaril je, da ima "popolno zaupanje, da bo končna zmaga v tej vojni na strani zaveznic.

Istočasno je Chamberlain opozoril Angleže na veliko nevarnost, ki jim lahko vsak čas preti od Nemčije. "Zdi se mi, da se ljudstvo ne dežele še ne zaveda obsega ali neposrednosti grožnje, ki visi nad nami," je dejal ter nato nadaljeval, da Nemčija s svojo veliko in dobro opremljeno armado lahko udari vsak trenutek na več različnih točkah. Zato, je povdaril, Anglija ne bo mogla več dosti misliti na Norveško, marveč bo morala imeti pred očmi, da "obstojajo druge fronte, katere utegnejo vsak trenutek izbruhniti v požar."

NAZIJI POSLUŠALI NA TELEFONU, PRAVIJO

Berlin, Nemčija. — Nazijski listi so priobčili zadnji ponedeljek, da se je nemškimi tajnim agentom posrečilo, da so skrivaj poslušali pogovor med francoskim min. predsed. Reynaudom in Chamberlainom in, da se je iz tega pogovora izvedelo, da nameravate zaveznic podvzeti na Balkanu ta mesec vojaško akcijo. V pogovoru, ki se je baje vršil 30. aprila, je namreč Reynaud obvestil Chamberlaina, da je poveljnik armade na Bližnjem vzhodu, Weygand, obljubil, da bodo za nastop dovršene pri-

BOJI NA NORVEŠKEM

Mesto Narvik postalo središče bojev.

Stockholm, Švedska. — Na severnem Norveškem delajo angleške in francoske čete še vedno občutne težave prodirajoči nemški armadi, kakor se poroča iz angleških virov. Njih cilj je, da preprečijo Nemcem dostop do mesta Narvika, predno bi se mogla od tam izgnati nemška posadka. Nemci pa nasprotno poročajo, da njih prodiranje od juga stalno napreduje, kljub skrajno slabim potom, in, da se pošilja Nemcem v Narvik ojačenja potom aeroplanov in padal.

PODMORNIK UJET OD AEROPLANA

Berlin, Nemčija. — Uradno nemško vojno poročilo je priobčilo zadnji ponedeljek vesti o nekem dogodku, ki je brez dvoma prvi svoje vrste v zgodovini. Pripoveduje namreč, da je bil neki podmornik ujet od povodnega aeroplana. Neki nemški aeroplan je zapazil v prelivu Kattegat na površju vode neki angleški podmornik, na katerem je stal neki moški in mahal s kosom belega platna. Letalo je pristalo na vodi v bližini podmornika, na kar je tisti moški skočil v vodo in igral do njega. Predstavil se je kot načelnik podmornika in povedal, da je njegovo vozilo zadelo na mino ter bilo poškodovano, več moških pa ranjenih. Aeroplan je poklical nato nemške patrolne ladje, ki so odvekle podmornik z moštvo vred v nemško pristanišče.

PRESEDNIK JE NEKAJ ZASLUTIL

Washington, D. C. — Predsednik Roosevelt se je zadnji ponedeljek nenadno povrnil v Washington z oddiha na svojem domu v Hyde Parku, več ur pred svojim prvotnim načrtom. Dejaj, da ga je poglala od doma nekaj slutnja, da se bo v Evropi pripetilo kmalu nekaj važnega.

RUMUNIJA CENZURIRA

Bukaresta, Rumunija. — Propagandni minister je zagrozil poročevalcem tujezskega časopisja, da bodo oni osebno odgovorni, kaj pišejo njih listi o Rumuniji. Posvaril jih je, naj ne pošiljajo svojim listom poročil, ne da bi jih dali prej pregledati cenzuri.

prave do 15. maja. Vendar pa je dostavil, da se tega datuma ne more dobesedno vzeti, češ, da ima Weygand dosti težav, med drugimi tudi s Turki, češ, da ti vsak dan bolj zvišujejo svoje zahteve.

ITALIJA "NA PLOTU"

Sedanega stališča pa ne utegne dolgo obdržati.

Rim, Italija. — Kakor trdijo opazovalci, postaja položaj Italije čimdalje bolj kritičen. Zelo je verjetno, da bi Mussolini še vedno rad obdržal svoje sedanje stališče, namreč, da bi sedel takorekoč "na plotu" sredi obeh bojujočih se skupin, toda to mu bo kmalu postalo najbrž nemogoče, zlasti še, ako se vname Balkan. To se lahko zgodi ali v slučaju, da Nemčija napade Ogrsko in Rumunijo, ali pa, da zaveznic pregovorijo Grčijo, da jima dovoli izkrcanje čet v Solunu. V prvem ali drugem slučaju utegne biti Italija prisiljena, da nastopi, ako že ne, da zavaruje svoje interese, pa zato, ker jo boste obe bojujoči se stranki prisilili, da se postavi na to ali drugo stran.

ČRNA MAČKA BILA ZA NJO NESREČNA

Chicago, Ill. — 43 letna Mrs. Anna Baufford ni bila doslej praznoverna in se je smejala tistim, ki so trdili, da črna mačka prinese nesrečo. Slučaj pa je hotel, da se je to praznovrje nad njo dejansko uresničilo. Zadnji ponedeljek je hotela na svojem domu, 6411 Justine st., iti po stopnicah v klet. Spotaknila pa se je pri tem mačko, črna mačko, padla po stopnicah in si zlomila obe roki.

VOJNA OGROŽA SVOBODO, PRAVI

Chicago, Ill. — V govoru, ki ga je imel v ponedeljek zvečer pri nekem banketu čikaške univerze, je bivši governer v Wisc., La Follette, izrazil svaro, da bi vstop Zed. držav v vojno pomenil konec demokracije. Bolj pametno, je dejal, bi bilo, ako Amerika posveti pažnjo programu za izboljšanje domačih ekonomskih problemov, kakor pa, da bi mislila pošiljati vojaštvo preko morja v vojno.

NOVE OBDOLŽBE PROTI NAZIJEV

Vatikan. — Kardinal Illond je potom poljskega nuncijskega vatikanu te dni izdal novo poročilo o preganjanju, ki ga baje izvajajo naziji nad Poljake. Kakor pravi, je bilo 39 duhovnikov pomorjenih, na stotine drugih pa izgnanih ali zaprtih ter je nazijsko udejstvovanje usmerjeno v to, da se iztrebi ne samo katoličanstvo med Poljaki, marveč poljski narod, sam.

KRIŽEM SVETA

Hongkong. — V mestu Kwanghua, provinca Hupeh, je bila, kakor trdi kitajsko poročilo, težko poškodovana neka italijanska katoliška misijonska cerkev med bombnim napadom, ki so ga vprizorili japonski aeroplani.

London, Anglija. — Med sredo marca in sredo aprila je število brezposelnih v Angliji padlo za 148.578 oseb, da jih je bilo 15. aprila, kakor pravi delavsko ministerstvo, nekaj manj kot en milijon oseb.

Belgrad, Jugoslavija. — V čeških listih, ki so prispeli semkaj, se čita vest, da sta bila dva Čeha obsojena v Berlinu na daljši zapor, in sicer zaradi tiskanja in razširjanja pamfletov "izdajniškega značaja."

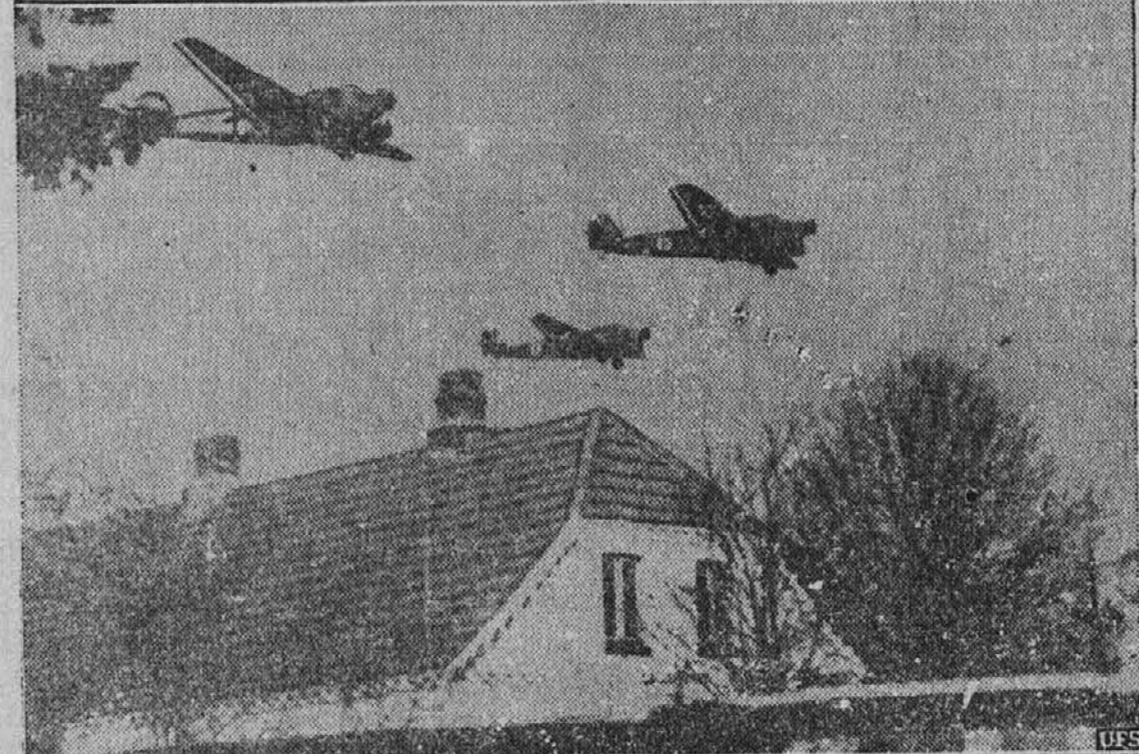
NOVO POJASNILO O NAPOLEONU POZI

Atlantic City, N. J. — Na nekem zdravniškem zborovanju zadnji ponedeljek je dr. R. Friedman iz Philadelphije podal nove vrste pojasnilo za pozo, v kateri se Napoleon navadno slika. Ta poza je, da veliki vojskovođa drži eno roko zataknjeno za suknjo, drugo pa na hrbtu. Vzrok za to je po pojasnilu omenjenega zdravnika kaj prozaičen. Pravi namreč, da je po preiskovanju ugotovil, da je trpel Napoleon na neki kožni bolezni, ter, da je držal eno roko spredaj, drugo zadaj, le zato, da se je istočasno na obeh straneh lahko — praskal.

'ŠIRITE AMER. SLOVENCA'

in tisoče "delavcev."

'VOJINI PTIČI' NAD DANSKO



Prizor, ko so se nad mirno Dansko nenadoma pojavili nekega jutra v aprilu nazijski aeroplani, kateri so krili istočasni pohod nemške pehote, ki je vdrla v deželo. Danci so se napadalcem podali brez boja.

RAZGOVORI NA DVE STRANI

Nemška komisija vodi trgovska pogajanja. — Velika pozornost se posveča razgovorom v Moskvi.

Belgrad, Jugoslavija. — Skupina Nemcev je ta torek "vdrla" v Belgrad, toda to niso bili vojaki z bajoneti, marveč diplomati in gospodarstveniki, ki so prispeli semkaj, da vodijo z jugoslovansko vlado bolj ali manj mirne trgovske pogovore. Taki razgovori so se vršili med zastopniki obeh držav doslej vsakega pol leta in od sedanjih se ne pričakuje, da bi gospodarske odnošaje kaj znatnejše izpremenili.

Ze prej je Jugoslavija obvestila Nemčijo, da se njeni izvozi žita, sadja in živine ne bodo mogli zvišati, in sicer zaradi letošnje hude zime. Enako se povdarja, da bo tudi izvoz jugoslovanskega bakra ostal na sedanji višini.

Večja pozornost kakor sedanjim razgovorom z Nemčijo se posveča tukaj trgovskim pogajanjem, ki se točasno vrše v Moskvi med Jugoslavijo in Rusijo. Ne ve pa se o njih nič drugega, kakor, da "potekajo zadovoljivo," kot se pač navadno glase uradne objave. Kakor se trdi, gre za to, da bo Jugoslavija izvažala v Rusijo tobak in baker, od tam pa bi dobivala trdi premog, nafto in morda tudi olje. Od nekaterih strani pa se namigava, da so ta pogajanja le na videz gospodarska; njih značaj, pravijo, je v prvi vrsti političen, namreč, da bi dobila Jugoslavija od Rusije vsaj diplomatsko, ako že ne dejansko podporo v slučaju kakih zapletljajev z Nemčijo ali Italijo.

Možnost takih zapletljajev še vedno visi nad glavo Jugoslavije. Zopet namreč prihajajo poročila, da je na meji Slovenije nagromadila Italija okrog 300.000 vojakov, v Albanijo pa, da pošilja na tisoče in tisoče "delavcev."

Iz Jugoslavije

Star zločinec je v Mariboru zbiral skupaj mlade fante, da jih je potem učil vlomilskih umetnosti. — Fantje so že priznali več vlomov. — Smrtna kosa. — Še druge vesti iz domovine.

Policija razkrila "šolo" za mladostne vlomilce

Maribor, 5. aprila. — Veliko senzacijsko vzbujajo v Mariboru razkrinkanje vlomilskih družbe, ki so jo sestavljali sami mlečnozobi fantje — najstarejši ima 18 let, najmlajši pa 15 let, katere pa sta vodila dva odrasla okorela zločince. Fantiči so vlamljali in kradli, oba stara grešnika pa sta spravljala blago v denar ter sta fante učila, kako morajo vršiti svoj donosni posel. Vodja te tolpe je bil 41 letni tapetniški pomočnik David Mauko, ki je stanoval na Betnavski cesti 3. Mauko je zbral okrog sebe mladoletne fantine, ki so se stalno shajali pri njem v stanovanju. Tja je prihajal tudi 67 letni Alojz Pichler, ki ima za seboj bur-

rek), Zemun, Sremski Karlovci in Smederevo ter še večje število manjših mest in vasi. V Bačko in Banat so poslali na obrambne nasipe nad 10.000 ljudi, ki utrjujejo in preprečujejo poškodbe na nasipih, da ne bi voda vdrla v mesta in vasi.

Najhujše je prizadet Novi Sad, kjer je voda razdejala v zadnjih dveh dneh nad 800 malih hiš in je ostalo okoli 12.000 ljudi brez strehe. Tudi v Petrovgradu (Vel. Bečkerek) je doslej porušenih 56 hiš, veliko pa jih je poškodovanih. Okoli 4000 juter plodne banaške zemlje je pod vodo. Trajalo bo nekaj tednov, preden se bodo vse te ogromne vode otekale.

Nesporazum

Janez Majdic, 48 letni posestnik iz Zirov pri Krašnji je naletel na hudega nasprotnika v Francu Žigovcu. Nekaj sta se bila sporekla in beseda je dala besedo ter je nazadnje prišlo tako daleč, da je France Majdiča konec krajev mahnil s sekuro po glavi. Majdiča je moral seveda v ljubljansko bolnico, da so mu spet glavo dali v pravi red.

Smrtna kosa

Na Jesenicah je umrl 3. aprila Janez Dolenc, posestnik in tovarniški upokojenec star 73 let. — V Vitanju je umrla Marija Hofbauer, vdova Tepey, rojena Tischler, stara 73 let. — V Celju je umrla Ana Arh, vdova po finančnem pregledniku stara 64 let. — V Idriji je umrla Ana Troha, soproga rudniškega uradnika v pokouju.

Nesreča

V kurilnici državnih železnic na mariborskem kolodvoru je delavec čistil lokomotivo. V ta namen je izpustil iz kotla vročo paro. Slučajno je po ravno tedaj šel mimo lokomotive pomožni delavec 55 letni Avgust Chum iz Studencev. Vrela para ga je naenkrat obšla in dobil zelo nevarne opekline, radi katerih je bil odpeljan takoj v bolnico.

Zob je požrl

Nenavadna nezgoda se je pripetila 26 letnemu pekovskemu pomočniku Antonu Pozniču iz Tržiča. V spanju se mu je odkrnil zob, katelega je v spanju seveda tudi požrl, pa mu je običaj v grlu. Morali so ga odpeljati v ljubljansko bolnico, da so mu izvlekli zob zopet iz grla.

Zrtev materinstva

Kot žrtev materinstva je v Saloveh v Prekmurju umrla ga. Eteka Žizko, žena uglednega gostilničarja in bivšega župana.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevoov po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Edinost Publishing Co. 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Telefon: CANAL 5544

Edinost Publishing Co. 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Phone: CANAL 5544

| Naročnina: | Subscription: |
|-------------------------------|-----------------------------|
| Za celo leto \$5.00 | For one year \$5.00 |
| Za pol leta 2.50 | For half a year 2.50 |
| Za četrt leta 1.50 | For three months 1.50 |
| Za Chicago, Kanado in Evropo: | Chicago, Canada and Europe: |
| Za celo leto \$6.00 | For one year \$6.00 |
| Za pol leta 3.00 | For half a year 3.00 |
| Za četrt leta 1.75 | For three months 1.75 |
| Posamezna številka 3c | Single copy 3c |

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za žadno številko v tednu je čas do četrta popoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Dr. O. A.:

Kaj bo storila Italija?

(Konec)

V Rimu se v zadnjem času širijo vse mogoče vesti, ki jih ni mogoče kontrolirati. Nekim se sploh zdi vse mogoče. Vendar so v tej negotovosti kljub temu tudi neke stalnice. Ali je mogoče, da sprašujejo mednarodni opazovalci, da smo v predvečer kake italijanske intervencije, ki bi iznenadila? Skoraj gotovo se zdi, da bo italijanska občutljivost prizadeta v primeru kakršnekoli akcije na Balkanu, v vzhodnem Sredozemlju ali na Bližnjem vzhodu, ker smatrajo v Rimu ta področja za italijansko interesno sfero. Mir na Jadranu bo lahko ohranjen tudi tako, da bo prenehal promet nemških ladij z dalmatinskimi lukami. Sporazum med Rimom je v tem pogledu mogoč. Zavezniško kontrolo so doslej Italijani mirno trpeli v vsem Sredozemlju. Jadran pa je samo rokav tega morja.

Dosti se v Rimu govori tudi o Grčiji. Grške luke so, kakor domnevajo tu, po nekem tajnem sporazumu z Veliko Britanijo na razpolago zavezniškim vojnim ladjam. Zato bi bila tu kaka zavezniška pobuda odveč. Izkreavanje v Solunu, kakor v svetovni vojni, tudi ni posebno verjetno, dokler ne besni vojna na jugu Nemčije. Tu tudi dvomijo, da bi bil mir na Balkanu ogrožen na primer zaradi motenja prometa na Dunavu ali zaradi delovanja angleške trgovske korporacije, dasi so to zelo nevarne reči. Toda v pomirjenju lahko služi, da se povsod zavedajo, da se bodo države v podunavsko-balkanskem prostoru z orožjem borile proti kakršnemu koli napadu. Zavezniško brodovje v Sredozemlju, ki se lahko meri z italijanskim, je tudi pripravljeno, pripravljena pa je tudi vzhodna zavezniška vojska, ki je določena med drugim tudi za morebitne operacije na Balkanu. Konferenci britanskih poslaničkov na Balkanu sta prisostvovala tudi veleposlanika v Rimu in Moskvi. Prav to pa je značilno, kajti na Balkanu se ne more nič zgoditi, ne da bi bili prizadeti Italija in Sovjetska zveza. Zaradi tega je na jugovzhodu položaj bolj zapleten kakor na severu, a tudi manj neposredno opasen. Na severu so bile male, slabo oborožene države. Na jugovzhodu pa je obrambna pripravljenost večja. Tam gre končno za interese velesil izven vojne, katerih mnenje je treba v vsakem primeru upoštevati. Ali je mogoče, da hočejo zavezniki izzvati Italijo s kako akcijo prav v tem, zanje tako važnem prostoru? Skoraj bi mogli negativno odgovoriti na to vprašanje. Morda bo ravno to rešilo Balkan pred najhujšim. Toda zakaj bi neki zavezniki čakali na Italijo, da bo popolnoma pripravljena, ko potem lahko udari po njih? Ali jo ne bodo tudi oni hoteli prehiteti? Sovjeti bodo po tukajšnjem mnenju izkoristili splošno zmedo samo v primeru, če jih to ne spravi v vojno z zaveznicami, ki je nikakor ne želijo, kakor je tudi slednji ne. V primeru napada na Rumunijo samo po Nemčiji, bi zavezniki, kakor domnevajo v Rimu, udarili preko Turčije in Bolgarije po kopnem poti, ker bi prisotnost zavezniške mornarice v Črnem morju morala izzvati sovjete. Če pa sovjeti udarijo na Besarabijo, potem imajo vojno z zaveznicami in Turčijo. To so nekatere rimske hipoteze, ki se širijo v resnih krogih.

Veliko bo seveda odvisno od nadaljnega razvoja na severu. Uspeh ali neuspeh zaveznikov, to bo končno vplivalo tudi na dokončno zadržanje Italije. Italijansko stališče "nevojskovanja" ni več tako zanesljivo, kakor je bilo še pred veliko nočjo. Italijanska intervencija ob strani Nemčije se zdi mnogim verjetna, razen seveda v primeru bistvene izpremembe splošnega položaja.

Pri nas preiskujejo — protiamerikansko delovanje in pri tem prihajajo komunisti na vrsto. Well, komunist je morda ateist, ker materialist pri svetovnem naziranju, in dalje je za malo drugačen socialen red. Ali je res sedanj "amerikanski" red dober, ko živi do trideset milijonov ljudi le od beračije, in nihče ne ve, kako se bo ta beračija končala? Pri zbolšanju, ali vsaj prizadevanju, da se ta red zboljša, ne more biti prav nič protiamerikanskega. Ako bi pa komuniste preiskovali kot ateiste, bi bilo pa naravnost smešno in za nje krivično, ker imamo vse polno najčistejših ateistov na vseh mestih, in jih Amerika izborna dohro

plačuje, ko širijo nagi ateizem. Če kaj, je to pristno anti-amerikansko, ampak tega ne bodo preiskali, ker bi morali preiskovalci se sebe preiskati. Danes ali jutri bo udarilo brez preiskav.



ZA MATERIN DAN

Pueblo, Colo.

Ljubi maj, krasni maj, ki je najlepši mesec v celem letu in posvečen naši nebeski Materi, ki je tudi naša mati in ki je lepše nima svet. — Me vse smo prišla mlade čez morje, pustile tam naše ljube mamice in šle neizkušene v tujo deželo. Kako smo pogrešale to našo ljubečo mater in najraje bi bile šle takoj nazaj, ko bi bilo mogoče. — Veliko hudega smo prestale, ko ni bilo z nami naših ljubih mater. Toda, imele smo nebesko Mater, ki nobenega ne zapusti, če se k njej zateče. Ona varuje nas in naše družine. Zato imamo ta lepi mesec maj vsaki večer šmarniško pobožnost, pri kateri prepevamo lepe Marijine pesmi. Naš g. župnik so prav vneti za splošno petje. Tako le radi hodimo k šmarnicam, da nas bo polna cerkev. — Pozdravljene vse matere tukaj in širom Amerike!

J. M.

VOLITVE SO BLIZU!

Barberton, O.

V naši državi Ohio bodo primarne volitve dne 14. maja. Te volitve so letos posebno važne in vsakega našega državljanca dolžnost je, da se dobro pouči o vsem, kar bodo vsebovali volilni listki. Letos imamo tudi več slovenskih kandidatov na volilni listi. Naš Ameriški-Slovenski Državljanški Klub bode imel sejo dne 10. maja ob sedmi uri zvečer v Domovinu dvorani, na katero so vabljeni vsi člani in drugi državljanji.

Anton Okolish, taj.

MATERIN DAN V MILWAUKEE

Milwaukee, Wis.

Prostor: S. S. Turn Hall. Začetek: popoldne ob 3:30 uri; zvečer ob 7:30 uri. Spodobni se, da se Materin dan primerno proslavi, da se da slovenski materi vsaj enkrat na leto javno priznanje od naroda za vse dobro, kar ona stori za dom, za narod, za versko in moralno življenje po naših družinah. Ni dovolj, da se ji izkazuje spoštovanje samo doma, potreba je tudi, da narod skupno izrazi, da odobrava to spoštovanje. Naše vrste se redčijo, zato je tem bolj potrebno, da pokažemo hvaležnost njej, ki je ohraniteljica narodnega življenja.

Mladina bo nastopila popoldne in izrazila svoje misli in občutke v slovenski besedi in pesmi. Zvečer bo nastopil dramski zbor v slovenskem in angleškem jeziku. Predstavo bo zaključil ples. Da ne bo potreba hoditi domov in kuhati večerje, bodo dekleta

preskrbele okusno večerjo v spodnjih delih dvorane. Pri programu bodo nastopili vsi trije pevski zbori slovenske cerkve v Milwaukee in orkester slovenske cerkve v West Allis.

Zagotavljamo vam, da bo vsega dovolj na razpolago za uho, za oko, in tudi za želodec.

K obilni udeležbi vabi v imenu Odbora,

John Androjna

KAJ JE NOVEGA NA AMERIŠKI VRHNIKI?

Waukegan, Ill.

Danes, ko dragi čitatelji to pišem, je ravno prvega maja. Kako čudno se vidi, ko naletavajo bele snežinke, kot za stavo. Prav tako izgleda, kot o božiču. Samo to je, da sneg ne bo imel prilike se ustaliti in se delj pomuditi med nami. Temperatura kaže 32 nad ničlo. — Imeli smo pa že pri nas lepe dneve in tudi ozelenelo je že vse na naših vrtovih, kajti naši vrtovi so bili zadnji čas že skoro vsi posejani in upanje imamo, na skorajšnje ljubo pomlad. — Ali je vam še znana ona lepa otroška pesmica, katero smo še kot mladi razposajenci-šolarčki prepevali: Ljubi maj, krasni maj, konec zime je tedaj. — Spominjam se, kako je naš učitelj v Nevljah, na neke precej velike gosli, ki so včasih prav slabo prijelo, igral. Kar z glavo je majal, mi pa za njim. Radosno in veselo so odmevali naši mladi glasovi nekaj v preteklosti tam v stari domovini. — Na prelepi mesec majnik imamo prav prijetne spomine iz domovine, ko smo hodili v bližnje gorice nabirati lepe šmarnice in jih nosili v dar Mariji na altarček. Enkrat je pa bilo bolj deževno, pa sem vseeno šla trgati šmarnice. Kar se izvije izpod grma velik gad okrog moje roke. Tako sem zavpila, da se je tudi ta strupena golazen prestrašila in sama ne vem, kam je izginila. Kot nalašč, je pa bilo ravno tam največ in najlepših šmarnic. Ne vem, morda ima pa tudi ta strupena golazen rada lepe cvetice. Seveda sem po tem dogodku vse skupaj pustila in jo ubrala proti domu. Tako sem hitela da ni hotela nobena noga ostati zadnja. — Še danes mi je ta dogodek v prav živem spominu, kot bi se bil dogodil pred kratkim, četudi je bilo to že pred 35. leti. Še danes jih vidim tiste lepe šmarnice in tistega strašnega gada. — Ah, prelepi so bili nekdanji časi mladosti. Menim, da marsikateri izmed čitateljev, je imel slične doživljaje v svojih mladih letih.

Tukaj pri nas v Waukeganu in North Chicago, pa imamo ravno danes pravcato zimo, ko smo z veseljem pričakovali tople pomladi, pa je naenkrat zahvel sever in nam začel trositi

sneg, ki hoče zakriti trate, ki so že ozelenele. — Dne 21. aprila je društvo Krščanskih žena in mater pripravilo igro "Stari in mladi". Naša tako prostorna dvorana je bila do zadnjega kotička napolnjena. Igralci, ki so to igro igrali, so bili vsi tukaj rojeni, pa so tako lepo in domače igrali, da zaslužijo vso pohvalo in priznanje. Čast jim! K tako uspešnemu igranju sta mnogo pripomogla naša č. g. duhovnika Rev. M. J. Hiti in Rev. F. Prebil. — Naša dramatika je vredna, da se zopet malo poživimo. Je precej časa počivala in kar nekaj obstala je bila, da že dolgo nismo imeli na odru slovenske predstave. Kako so si jo ljudje želeli, je najbolj pričala polna dvorana pri ravno omenjeni igri. Saj nas starejše, pa tudi mnoge mlajše najbolj razveseli, ko vidijo lepe slovenske igre, ki opisujejo dogodke in stari domovini. Nekatera dejanja v igri so mnogim privabile solze v oči, tako naravno so igralci uprizorjali igro. Zato še enkrat čast jim. Enako hvala lepa tudi vsem, ki so pri tem pomagali na ta ali drugi način, da je bil tudi finančni uspeh prireditelje, ki je bil namenjen za našo slovensko cerkev Matere božje, prav lep.

Dne 15. maja pa bomo imeli v naši slovenski cerkvi sv. birmo. Precejšnje število bo teh, ki bodo prejeli ta zakrament vojščakov Kristusovih. Med njimi tudi nekaj že bolj odraslih. Hm, poroke tudi imamo na naši ameriški Vrhnikih. Tako sta se 27. aprila poročila Mr. Louis Cepon in Miss Stephanie Prebil. Poročal ju je ženinov brat Rev. Michael Cepon, ki je lansko leto pel novo mašo. — Pa tudi v naši "Jugoslaviji" smo imeli oheč. Poročila se je Miss Frances Ogrin z Mr. Leo Selanak. Ženin je litvinske narodnosti, zato sta se poročila v litvinski cerkvi na 8th Street. — Vsem mladim poročencom želimo mnogo sreče in božjega blagoslova, da bi bili srečni in zdravi v novem stanu. Delavske razmere pri nas so zopet slabše. Je šlo že nekoliko na bolje, pa se je kmalu, prekmalu zopet poslabšalo, kot se je povsod po Ameriki. — Vsem čitateljem in naročnikom prav lepe pozdrave, tukaj v Ameriki in onkraj široke luže.

Jennie Keber

USTANAVLJANJE S & M PIVOVARSKÉ DRUŽBE

Paterson, N. J. — Znana Sprattler in Mennel pivovarna, ki posluje v tem mestu in je bila reorganizirana pod vodstvom predsednika J. Victorja Hasto, je dobila te dni dovoljenje od zvezne komisije, ki nadzira izmenjavo in vrednostne papirje, za prodajo svojih akcij.

Družba javlja, da je dobila od več strank priiglasjanja, ki bi rade sodelovale v investiranju v njeno podjetje. Družba javlja, da želi solastništvo porazdeliti z različnimi slovenskimi skupinami. Pozneje pa bo seveda družba ponudila akcije tudi ostali publikli, da sodeluje v solastništvu. Družba povdarja, da nima nikakih agentov in prodajalcev, ne posredovalcev pri prodaji svojih akcij in zato niso dovoljene

nikake provizije pri prodajah. Dasi je bilo že pričakovati, da bo pivovarna že imela na trgu svoje izdelke, se to doslej še ni zgodilo radi tega, ker podjetje želi urediti vse svoje poslovanje strogo po določenih zveznih in državnih določbah, radi tega je obrat začasno še odložen. Družba pa javlja, da je podjetje zdaj pripravljeno, da začne obratovati in njeno pivo bo pristno pivo Pilsenskega tipa in se bo prodajalo pod znakom "S & M American Pilsener."

Družba vabi ljudi, da si pivovarno, kadar imajo priložnost ogledajo. Odprto je tudi ob nedeljah. Tam se dobijo vse informacije, ki bi jih kdo želel. Pisma pa naj se naslovijo na Sprattler & Mennel Brewing Co., 236-248 Marshall Str., Paterson, N. J.

IZ DOMOVINE

Zaradi letakov

Na dva meseca zapora in 300 dinarjev globe je bil pred mariborskim okrožnim sodiščem za zaščito države obsojen 33 letni ključavničar Franc Zalaznik v Studencih pri Mariboru, ker je lanskega leta meseca novembra delil v delavnicah neke letake.

Požar

Od Sv. Lenarta pri Veliki Nedelji poročajo, da je neke noči nastal požar v gospodarskem poslopiju posestnika Alojza Koračiča na Formjnu. Zgorel je skedenj, parna, svinjski hlevi, voz, plugi itd. Škoda je precejšnja, pa bi bila še večja, če bi se hitremu nastopu gasilcev ne posrečilo ogenj zadušiti.

Maščeval se je

Odpušteni delavec Blagoje Sandrič se je splazil v strojnico pletilnice Petrovič v Leskovcu in poškodoval več strojev, tako, da drugi dan niso mogli delati. Lastnik je ocenil škodo na 150.000 dinarjev. Tako se je Sandrič maščeval, ker so ga odpustili iz tovarne.

Podlegel

Enkrat je že bilo poročano na tem mestu o posestniku Ivanu Kozjeku iz Ribnice na Pohorju, ki se mu je na poti domov neke noči razbil bencin, ki ga je nosil v nahrbtniku in ko si je Kozjek slučajno spotoma prižgal pipo, je bil naenkrat v plamenih in si je takrat rešil življenje s tem, da je odvrgel svojo gorečo obleko s sebe in nag ter močno opečen, prišel ponoči domov. Odpeljali so ga v mariborsko bolnico, kjer je po večdnevni borbi s smrtjo končno podlegel.

Napaden

Na cesti v Levcu je neki moški napadel 21 letnega delavca Ivana Fisterja iz Lokrovec in ga z udarci z ročico tako poškodoval po glavi in obrazu, da so ga morali odpeljati v celjsko bolnico.

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Izseljeniški komisar odstavljen

Kakor se poroča iz New Yorka, je bil zadnji teden odstavljen izseljeniški komisar v New Yorku g. Slavko Trošt. Podrobnosti niso znane, govori se pa, da se je to napravilo na pritisk iz Zagreba, oziroma na pritisk ameriških Hrvatov. Drugi spet trde, da je bil komisar odstavljen, ker se bo ta urad reorganiziral.

Na operaciji

Cleveland, O. — Operaciji se je moral podvreči v Univerzitetni bolnišnici 18 letni Albin Sluga s Thames Ave. Operacija je srečno prestal in se mu že obrača na bolje.

V Kalifornijo

Pueblo, Colo. — Pred kratkim so se podali v sončno Kalifornijo Miss Mary Ogulin z Mr. in Mrs. Karel Soldano. Tam si bodo malo ogledali sončno deželo in oranžne gaje, nakar se zopet vrnejo domov. Prijatelji jim žele srečnega povratka nazaj v Pueblo!

Vesti iz Barbertona

Barberton, O. — V naši slovenski cerkvi Presv. Srca Jezusovega se v rše šmarniške pobožnosti vsaki dan zjutraj pri sv. maši. — Dekleta Marijine družbe so kronale kip Brezmadežne prvo nedeljo v maju. — Velike kegljavske tekmo KSKJ smo imeli v Barbertonu 28. aprila, pri kateri je kegljalec 225 kegljačev in kegljač. Pri tej tekmi, ki je šesta kegljaška tekma KSKJ so zmagali barbertonski kegljači, katerim vsi častitamo!

Poroke v Clevelandu

Cleveland, O. — Preteklo soboto sta se v cerkvi sv. Vida poročila Frank Kaplja z East 61st street in Adelina Faleoni. — V isti cerkvi sta se isti dan poročila tudi Mr. Louis Bokar in Miss Bertha Krajec. Nevesta je hčerka poznane družine Mr. in Mrs. Joseph Krajec s 60. ceste, ženin pa sin tudi dobro poznane Bokarjeve družine s 82. ceste v Newburghu. Obe poroki sta bili s sv. mašo. — Prijatelji novoporočencom častitajo!

Ribniška.

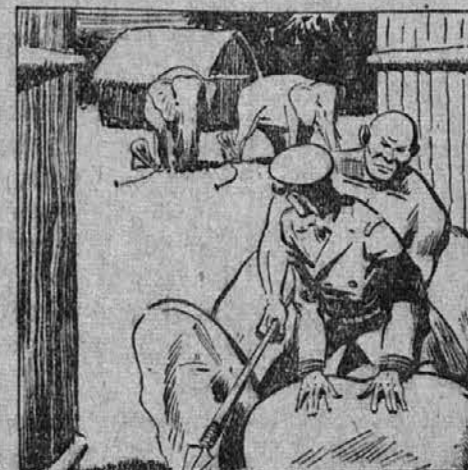
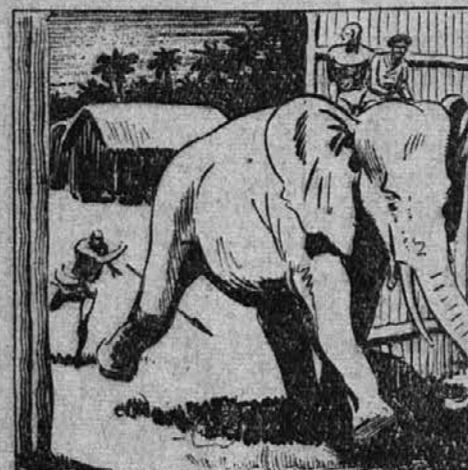
Ribničan je moral v Ljubljano v bolnišnico. V Ribnici je kupil vozni listek do Zlebiča-Sodražice. Na tej postaji je skočil iz vlaka in spet kupil listek le do naslednje postaje. Tako je delal vse do Grosupljeja. Tam ga vendar vpraša eden izmed sopotnikov, čemu to počete. Ribničan odvrne: "Zdravniki mi je rekli, da imam strašno slabo srce in da me lahko vsak čas zadene kap. Čemu bi potem plačeval vožnjo do Ljubljane, ko me pa lahko kap že med potjo zadene!"

TARZAN IN OGENJ V THORU

(111)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs



"Za ta praznik," nadaljuje, "pa pripravljaj Ahtea velike žrtve in v to bo porabila pač vsa sužnje." — To Kalukovo pripovedovanje je Tarzana zdramilo, kajti vedel je, da je resnično in da bo Ahtea porabila za ta praznik veliko število sužnjev in jih žrtvovala groznemu mladiku Pantu.

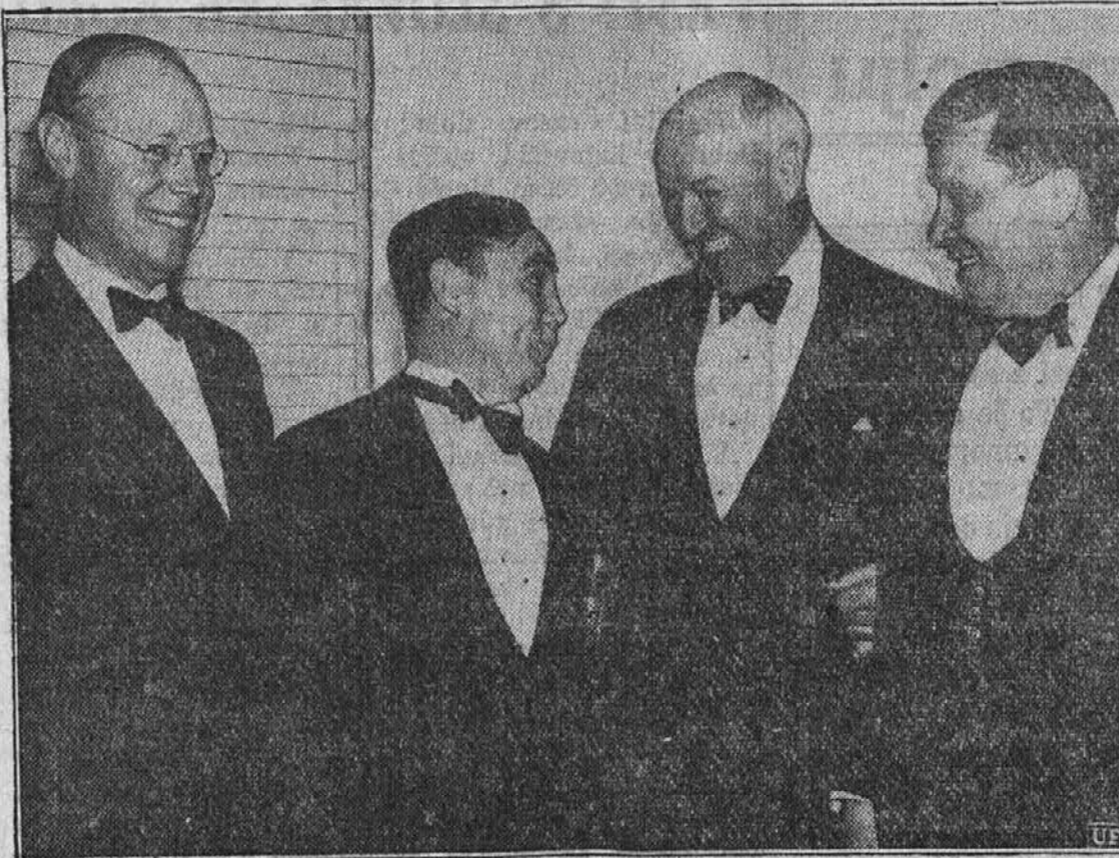
"Bomo pa napravili upor pred praznikom," reče Tarzan važno. "Paзи se, straža prihaja!" svari Kaluk Tarzana. Tarzan se je ozrl in res zapazil bližnjega se stražnika. Z enim skokom je bil zopet v svoji vrsti, z mislijo, kako bi pohitel z uporom, da bi ne bil prepozen ali preuranjen.

Nič pa ni bilo še gotovega, če se bo D'Arnoutu in Ukah posrečilo, da srečno prideta v mesto Rathor, kajti prav juna je začela slaba presti. Ukraldi so sicer srečno slona, toda so bili opaženi, ko so ga ravno nameravali odvesti skozi vrata, kar je bilo za nje sila nerodno in nevarno.

Čprav so vojaki metali za njimi dolge sulice, jih vendar nobena ni zadela. — "Končno smo vendar skozi vrata in s tem smo nad njimi pridobili!" reče D'Arnout. Ukah ni nič odgovoril in ko se je D'Arnout obrnil, je strahoma ugotovil, da so začeli odklepavati slone, s katerimi pojdejo za njima.

POZOR! Pogled na številke poleg naslova in imena. Ako ti je naročnina potekla obnovi jo in pomagaj listu!

FARLEY OBDAN OD "SOVRAŽNIKOV"



Slika kaže, ko je bil eden edini demokrat, namreč poštni mojster Farley. "ujet" od trojice ambicioznih republikancev. Prizor je bil vzet na nekem banketu v New Yorku. Vsi štirje se utegnjo potegovati za predsedniško nominacijo. Od leve na desno: Senator Taft, poslanec Martin, Farley in W. L. Willkie.

ALI SO LETALA ŽE GOSPODAR OZRAČJA?

O tem vprašanju razpravljajo vojaški strokovnjaki pariškega "Tempsa," in sicer s posebnega vidika letalskih akcij v visokih sferah. Pred kratkim je neki francoski letalski strokovnjak primerjal razvoj "zračne plovbe" z razvojem pomorske plovbe. Kakor se je ta poslednja razvijala od kabotaže in plovbe v teritorialnih vodah pa do plovbe na daljše razdalje in obvlade oceanov, daleč proč od suhe zemlje, tako se utegne sčasoma tudi zračna plovba, ki je sedaj šele v prvem stadiju "zračne kabotaže" v nizkih zračnih sferah in v bližini zemlje, razviti v višino, kjer bo suvereno obvladala ozračje in kjer ne bo izpostavljena zemeljskim nevarnostim. Samo nje enake letalske sile jo bodo mogle ovirati v tem obvladovanju ozračja, kakor se to dogaja sedaj z mornaricami na prostranih oceanih, ki jih lahko ograjajo samo njim enake mornarice. Čim bi letalstvo doseglo to stopnjo razvoja, bi to seveda pomenilo temeljito spremembo zračne strategije in taktike. Taktičnim prednostim takšnega suverena obvladavanja stratosfere bi se pridružilo tudi znatno povečanje hitrosti poletov in s tem akcijskega radija letal. Težnja po letalski plovbi v čim višjih sferah nastaja iz potrebe, da bi se letala kolikor mogoče, izognila sovražnemu nadzorstvu in z njim vsem sedanjim presene-

čenjem. Težnji nasproti pa stojijo danes še velike ovire, ki jih letalska tehnika doslej ni mogla premagati. Tako zahteva varnost plovbe v višinah nad 12.000 metrov posebno konstrukcijo, ki bi vzdržala vse razlike zračnega pritiska. Druga ovira je velik mrz (do 60 stopinj pod ničlo), ki vlada v visokih zračnih plasteh in ki vpliva predvsem na goriva. Razen tega je znano, da zračne sfere od 10-14.000 metrov niso mirne sfere v pogledu vetrov. A tudi če bi se premagale vse te ovire, bi bila plovba v tako visokih zračnih sferah še vedno izpostavljena dosedanji nevarnosti srečanja z enako oboroženim sovražnikom. Zato je verjetno, da se bodo letalci še dolgo posluževali nižjih zračnih sfer, pri čemer bodo seveda gledali, da se kolikor mogoče izogone prevelikim tveganjem, ki jih že poznamo. Izraba teme, megle, oblakov itd. lahko nudi varstvo letalcu, ki se hoče s presenečenjem spustiti na sovražnika, kakor to že sedaj opazujemo na severnem evropskem bojišču. Pri sedanjem stanju tehničnega napredka pa se letala še ne morejo osvoboditi "vidnega ozračja," v katerem so s suhega izpostavljeni vsem nevarnostim. Uporaba stratosfere izven območja suhe zemlje pa ostaja za sedaj samo težnja, katere uresničenje še ni tako blizu.

VOJAŠKA PRISEGA

V večini držav prevzema vojak svoje obveznosti k zvestobi in pokorščini v svečani obliki verske prisege. S tem se vojaška dolžnost postavi pod božji zakon, kar povsem odgovarja krščanski nauku o odvisnosti svetne oblasti od božje.

Italijanski vojak priseže takole: "Prisegam, da bom zvest kralju in njegovim naslednikom na prestolu, da bom vestno in izpolnjeval državne zakone in vse dolžnosti vojaškega stanu za skupni blagor kralja in domovine."

Zelo kratka je prisega mladih vojakov v Holandiji: "Prisegam zvestobo kraljici, pokorščino zakonom in se podrejam vojaški disciplini. Tako mi Bog pomagaj!"

Angleški vojak izgovarja ob zapirski naslednje besede: "Prisegam v imenu Vsemogočnega Boga, da bom vdan in zvest podanik Nj. Vel. kralja Jurija VI, njegovih dedičev in naslednikov, da bom vedno kot vesten vojak častno in pošteno ravnal, branil vse prijatelje in izpolnjeval vsa povelja Njegovega Veličanstva, njegovih dedičev in naslednikov, kakor tudi njegovih generalov, častnikov in vseh drugih predstavljenih. Tako mi Bog pomagaj!"

V Nemčiji se glasi vojaška prisega takole: "Izreklam pri Bogu to sveto prisego, da bom vodil nemške države Adolfa Hitlerja, najvišjemu poveljniku oborožene sile, brezpogolno pokoren in da bom kot hraber vojak z mero pripravljeno dati za to prisego svoje življenje."

V Franciji in v Španiji ne poznajo zaprisege regrutov. V Franciji zbera regrute na dvorišču vojašnice, nakar jim častnik govori o dolžnostih vojakov. V nacionalni Španiji so prisežno formulo nadomestili s simboličnim dejanjem. Mladi vojaki marširajo tam skozi dve prekrizani zastavi, ki ju drži častnik. S tem je prisega opravljena. Precej dolgo in mestoma

čudno prisego imajo na Finskem. Najvažnejša mesta iz nje se glase: "Če bom kakor koli izvedel, da se nekaj pripravljajo, kar zasleduje izbruh revolucije ali spremembo vladne oblike ali ustave dežele, ali njenega državnega reda, bom o tem takoj sporočil dalje. Nikdar ne bom ničesar storil proti svojim službenim dolžnostim, niti iz ozira do svojega sorodstva ali svaštva niti iz ljubosumnosti ali iz strahu, niti zaradi kakega darila."

Zelo preprosta je vojaška prisega na Japonskem, kjer regrut samo podpisuje listino, na kateri so točno naštet vse njegove dolžnosti.

Neki Ribenčan, ki je prisegal zvestobo pokojnemu Francu Jožefu je držal figo v žepu in ko je stara Avstrija propadla je dejal: "Sm, vajdu, de jo bo vrag uzeg že takrat, k sm ji s figo prsegav."

NEMŠKA POROČILA O POLOŽAJU NA ČESKO-MORAVSKEM

Šef tiska protektorata Gregori je objavil sporočilo, v katerem kategorično zavrača vesti, razširjene v tujem tisku o gospodarskem položaju protektorata. Gregori navaja dejstva, ki dokazujejo, da se je gospodarski položaj českomoravskega protektorata po priključitvi k Nemčiji zboljšal. Pred priključitvijo je bilo na ozemlju Češke in Moravske zaposlenih 1.6 milij. delavcev, zdaj pa jih je zaposlenih 1.9 milijonov, tako da število brezposelnih znaša le še 18.000. Veliko število čeških delavcev je zaposlenih v Nemčiji. Kulturno življenje protektorata istotako ugodno napreduje. O tem so se lahko prepričali tudi potniki in državniki, ki so obiskali mesta protektorata.

"Amerikanski Slovenec" in "Novi Svet" sta lista, brez katerih bi ne smela biti nobena slovenska družina!

KAJ SE SLIŠI PO SVETU?

"LOVCI NA GLAVE"

Prebivalci na Filipinskih otokih so spet v strahu pred "lovci na glave," ki so v zadnjem času zagrešili več krvorovitij. So to pripadniki plemena Abilaos, ki so obdržali še takšen način borbe s sovražnikom, da mu odrežejo glavo. Pred meseci so pričeli na Filipinih graditi veliko cesto, ki pojde tudi skozi njihova naselja. Divjaki pa s tem niso zadovoljni in zaradi tega napadajo cestne delavce ter jim režejo glave. Doslej se je pripetilo že več takšnih napadov in nekaj desetnih delavcev je pri tem izgubilo glave. Zdaj so poslali v tiste kraje močne oddelke policije in vojske, ki bo varovala delavce pri delu in po potrebi napravila tudi kazensko ekspedicijo proti divjakom.

STALIN O BREZBOŠTVU

Sovjetski medicince profesor Ivaškevič je imel nedavno na neki brezbožniški skupščini v Moskvi predavanje o Stalinu kot brezbožniku. Pripovedoval je, da je imel kot zdravnik dostikrat priložnost, da je Stalina videl in z njim govoril. Iz njegovih ust, pravi, je izvedel, kako ostro sovjetski poglavar odklanja, da bi ga neuki komunisti slavili kot nekega novega Kristusa ali odrešenika sveta. Stalin mu je večkrat dejal: "Jaz sem človek z jasnim razumom in s čisto materialističnim mišljenjem. V mojih očeh veljajo za socialiste samo oni ljudje, ki se javno priznavajo za brezbožnike. Marksizem brez brezbožništva je kakor človek brez srca." Profesor Ivaškevič je na koncu svojega predavanja izjavil, da mora imeti brezbožniška ideja prednost pred življenjem poedincev, ako gre za važna vprašanja te ideje. "Ako zahteva brezbožniško gibanje smrtne žrtve, je treba le-te brez pomisleka doprinesiti," uči Stalin in s temi besedami je tudi Ivaškevič zaključil svoje predavanje.

STALINOVE KNJIGE V RUSIJI POPULARNE

Moskva, Rusija. — Zadnje nedeljo je bila izdana statistika o tem, kaj rusko ljudstvo najbolj čita. Iz nje se razvidi, da so knjige, ki jih je spisal Stalin, najbolj popularne; prodalo se jih je namreč nad

274 milijonov izvodov. Za njim pridejo Leninove knjige s skoraj 128 milijoni izvodov. Med tujezemskimi popularnimi pisatelji je De Maupassant s tremi milijoni izvodov, dalje Victor Hugo, Dickens, itd., vsak po okrog dva milijona. Vse to je računano od leta 1917 naprej. Dnevna cirkulacija listov po celi Rusiji pa je okrog 38 milijonov.

RUMUNIJA ODPRAVLJA TUJCEMCE

Bukarestaj Rumunija. — Tukajšnje oblasti nadaljujejo s preiskovanjem tujcemcev, ki bi utegnili biti nevarni državi. Tako je bilo 240 posetnikom iz Nemčije zadnji petek povedano, da jim za njih bivanje v Nemčiji ne bo več dovoljeno podaljšanje. Istočasno pa nastopajo oblasti tudi proti domačim Nemcem, ki so tukaj državljani; okrog 600 jih je bilo aretiranih na Sedmograškem. V sedanjem histeričnem strahu, ki vlada v državi, je skoraj vsak tujezemec na sumu, da špijonira. Tako so listi podvzeli kampanjo, da se izženejo iz države tudi tujcemce igralke in pesalke po raznih nočnih lokalih, češ, da so še posebno nevarne, ker lahko na lep način pridejo do važnih tajnosti. Eden od njih je zapisal, da "nočni klubi so polni plavalok iz srednje Evrope."

DENARNE POŠILJATVE

se še dostavljajo v Jugoslavijo in Italijo. Prosimo pa pošiljatelje nakazati za stari kraj, da pošiljajo v takih svotah, kakor tu navedene, namreč v ravnih svotah po sto, kot 100, 200, 300, 400 ali 500 dinarjih. To radi praktičnosti izplačilo.

Kdor želi poslati pošiljatev potom kabla (brzojavu), lahko stori po znižani ceni za \$1.00, kar je treba namreč dodati k cenam za gotove svote dinarjev. (Ta znižana cena za kabliranje velja le za Jugoslavijo.)

Nasle cene so zdaj:

| JUGOSLOVANSKI DINARJI: | |
|------------------------|----------|
| Za \$ 2.30..... | 100 Din |
| Za \$ 4.40..... | 200 Din |
| Za \$ 6.50..... | 300 Din |
| Za \$ 8.45..... | 400 Din |
| Za \$10.25..... | 500 Din |
| Za \$20.00..... | 1000 Din |
| Za \$39.00..... | 2000 Din |

ITALIJANSKE LIRE:

| | |
|-----------------|---------|
| Za \$ 3.25..... | 50 lir |
| Za \$ 5.90..... | 100 lir |
| Za \$11.50..... | 200 lir |
| Za \$17.00..... | 300 lir |
| Za \$28.00..... | 500 lir |

Nakazovati pošiljate, da bi se izplačale v ameriških dolarjih zdaj ni mogoče. Vse pošiljate naslovite na: JOHN JERICH 1849 West Cermak Road, CHICAGO, ILL.

UČINKOVITA REKLAMA

Tudi v Indokini imajo kakor v južni in vzhodni Aziji sploh za naše pojme zelo nevarne in deloma poetične načine za trgovsko reklamo. Izložbeni lepak neke velike trgovine n. pr. pravi: "Vstopite — naši nameščenci so ljubeznivi kakor oče, ki hoče spraviti svojo hčer do moža." Neki zobozdravnik se priljuje svojim klientom: "Kadar vam mi izdiramo zob, občutite isto ugodje, kakor če jeste vanilijev sladoled..." Lastnik neke cvetličarne pravi v svojem oglasu: "Moje cvetlice so tako sveže, kakor duša mladega dekleta." Neki izdelovalec papirja hvali svoj proizvod, da je tako trden kakor slonja koža, a neki slaščičar zagotavlja: "Naša blago dostavljamo naročnikom z brzino granate!"

96% peči, prodanih v Chicagi, so moderne plinske peči



Moderna plinska peč je PRVA pri PRODAJAH, ker je PRVA v ZNAČILNOSTIH!

- * 96 od 100 družin kupi plinsko peč, ker moderna plinska peč je:
 1. Prva pri varčevanju! Stane manj pri nabavi—stane manj pri uporabi.
 2. Prva v hitrosti! Izvrši najhitrejšo kuho na vrhu peči, kar jih je še bilo znanih!
 3. Prva v izpreminjevanju! Daje katera koli stopinjo vročine v trenutku!
 4. Prva v lepoti! Načrt za moderno plinsko peč so pripravili ljudje narodno na glas.
 5. Neprekosljiva v čistosti, udobnosti in napravah za varčevanje s časom.
- Samo moderna peč ima VSE te značilnosti Samoprižigajoče gorilce na vrhu... Nikalnih vzgladič—Nikalnega čakanja. Velik gorilec... Hitrejšo kuhanje na vrhu peči, kakor je bilo kdaj znano. Avtomatična kontrola vročine v peči... Zasigurava natančno temperaturo. Peč resnične temperature... Vzdržuje zaželeno temperaturo. Težja insulacija... Drži vročino peči v peč! Brezdimni pražilec... Izključuje dim, pravi v dvakrat hitrejšem času. Nagovedovalce časa... Vas pokliče, kadar je kuha gotova. Avtomatična časovna kontrola... Na željo. Oskrbuje vaše kuhanje... prižge ali ugašne vročino v peči v vaši odsotnosti!
- OGLEJTE SI MODERNE PLINSKE PEČI PRI SVOJEM NAJBLIŽJEM PEOPLES GAS URADU
- MODERN COOKERY... CONSTANT HOT WATER... SILENT REFRIGERATION... GAS HEATING
- THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE COMPANY

P. Kazimir Zakrajšek: PO DVANAJSTIH LETIH (Spomini iz mojega obiska Amerike.)

(Dalje)

Kakor so mi pravili naši rojaki, obžalujejo vsi, da niso imeli Rev. Schiffererja že preje za svojega voditelja. Naselbina bi bila slozna, bi imela gotovo že svojo lepo in prostorno cerkev, slovensko farno šolo in tudi že dvorano. Za dvorano je Rev. Schifferer že kupil prostor poleg cerkve in dal Bog, da bi čim preje dobil skupaj potreben denar, da začne z zidavo doma. Dvorana poleg cerkve je nujno potrebni sestavni del cerkve tako, da cerkev ne bo dosegala vseh svojih namenov in uspehov brez dvorane, vsaj v popolni meri ne. To sem sam skusil v New Yorku, Brooklynu in Chicagi.

Tisto nedeljo, ko sem bil v Milwaukee, so imeli moje Društva Najsvetejšega Imena mesečno skupno obhajilo, in Rev. Schifferer me je naprosil, da sem imel zanje društveno sv. mašo in nagovor, česar sem se zelo razveselil. Spomin sem se namreč prvega začetka tega društva med Slovenci v Ameriki. Z "Zvezo katol. Slovencev" sem nameraval združiti tudi ta društva, katera bi zveza skušala razširiti po vseh slovenskih naselbinah. Prvo slovensko društvo te mogočne ameriške organizacije katoliškega moštva sem ustanovil v New Yorku v slovenski župniji in sicer ne brez težav in nasprotij. Izdal sem tudi slovenski obrednik s pravili društva in z obredi mesečnih shodov, sprejemov in društvenih pogrebov. Izdaja tega obrednika je dala mnogim slovenskim župnikom pobudo za ustanovitev tega društva, brez katerega bi bilo društveno vodstvo zelo težko.

Iz New Yorka sem ga po misijonih, katere sem imel po slovenskih župnijah, razširil tudi drugod. Ako so moji za-

pisniki pravilni, sem ustanovil 7 slovenskih in 16 slovaških društev "Holy Name."

Spominjam se tudi besnih napadov po slovenskem protiverskem časopisu na to organizacijo, ko se je začela. Smešili so jo in se norčevali iz naših katoliških mož, ki so se ji pridružili, da je bilo v začetku že precej junaštva potrebnega, da so se ji možje pridružili. Toda že v nekoliko letih so jih dobile skoro vse naše župnije, ker so ameriški škofje z ustanovitvijo National Catholic Welfare Conference v Washingtonu, zlasti z odsekom Catholic Men's Organization pod vodstvom clevelandskega škofa Schrembsa začeli zahtevati, da se v vsaki župniji ustanovi. Tako je prišel moj "Obrednik Društva Najsv. Imena" vsem zelo prav.

V Milwaukee sem bil zato naravno vesel, da sem mogel članom tega lepega društva storiti kako uslugo. Udeležba je bila zelo lepa, da sem se kar čudil, in častitam kakor Rev. Schiffererju, tako tudi celemu društvu, in želim, da bi krepko napredovalo in zbralo pod svojim okriljem vse, kar med slovenskim moštvom v Milwaukee še čuti in živi katoliško in slovensko.

Obiskal sem v West Allisu tudi župnika doktorja Rev. Setničarja, katerega poznam še iz Ljubljane, kjer je bil na počitnicah, ko je študiral doktorat v Rimu. Peljal me je tja Mr. Lipoglavšek, kateremu sem za to uslugo zelo hvaležen. Tisti večer je bila — če se prav spominjam — na Stadionu velika katoliška manifestacija z uro molitve na prostem in govornom nadškofa Stričaha za mir v Evropi in na svetu. Rev. dr. Setničar se je ravno pripravil da odide k manifestaciji s svojimi fanti in dečki. Zato je bil moj obisk West Allisa zelo kratek, samo pozdravni, ker sem se itak mislil pri drugi priliki še oglasti, ko sem nameraval iti v severno Minn. in na West.

Mimogrede smo se ustavili tudi pri Mrs. Schlosser, s katero se poznam iz Ljubljane, kjer je bila že dvakrat na obisku domovine in se ji je tako dopadlo, da bi bila najraje ostala kar za stalno doma, ko bi ne imela trgovine. Zadnjič je bila v Ljubljani s članicami Slov. ženske zveze.

(Dalje prih.)

Zelišča prinesejo zdravje

Čudovita sestavina življenje poživlja jočih zelišč je najnovejšo odkritje modernih časov. Ne glede na to, kako mila, ali kako resna je vaša bolezen, trpljenje ali bolečina — tu je upanje za vas. Zelišča narave nikoli ne odrečejo! Helena Schymanska, čičeška slavna zeliščarka, ki je pomagala tisočernim trpečim, vam nudi čudovito endolarško — osemdnevno zeliščno zdravljenje za katerokoli bolezen imate, za 50c. Prinesite ta oglas s seboj za izredno pomudno endolarško zeliščnega zdravljenja za 50c in prejmite koristno, priporočilo in zdravstveni nasvet BREZPLAČNO ali pa brezplačni vzorec zdravilnih zelišč. Ako ne morete priti — pišite za prosto preizkušnjo in zdravstveno informacijo. Pošljite 25c v znakmah ali gotovini za zaviranje in poštino.

HELENA HERBAL HEALTH INSTITUTE, Slavonic Dept.—M. Y. Ure: H zjut do 8 zveč; nedelje do 2 pop. — Tel. BRUNSWICK 4900 1869 No. Damen ave., Chicago, Ill.

DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
Pregledje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

Jules Mary — J. M.

Dogodek na Poganskem polju

IZ PREDVOJNIH ČASOV

Različna odgovora obeh žensk na isto vprašanje sta nedvomno dala misliti. Pepina je rekla, da je slišala, kako je prišel njen brat domov okoli enajstih, ker še ni spala, njena mati pa je izjavila, da je šel Pavle spat že ob devetih. Zakaj sta tako različno odgovorili? Kaj je vodilo mater ali hčer, da sta skrivali resnico? Iz načina, kako sta obedve odgovarjali na zastavljena vprašanja, je bilo razvidno, da sta vedeli mnogo več, kakor pa sta izpovedali.

Medtem sta prispela tudi dva karabinerja s policistom, ki je bil šel ponju. Parenti jima je dal neki znak in pokazal pri tem na Pavleta Longhija. Karabinerja sta se takoj postavila na vsako stran Pavleta.

Komisar je stopil k mesarju, mu položil desnico na ramo in rekel: "Longhi, prisiljen sem, aretirati vas — vsaj začasno!"

Stara Longhijka je pri teh besedah kar omahnila na stol, vendar pa ni rekla besedice. Njen sin je vzdignil glavo in nekako duševno odsoten vprašal: "Kaj? Kaj ste rekli?"

Komisar je ponovil: "Aretirani ste. Sledite mi!"

"Mene hočete prijeti? Zakaj? Ali celo mislite, da sem jaz umoril Karlo?"

"Ne bom vam tega podrobno razlagal. Sledite mi!"

"Ne."

"Vi se branite? Svarim vas v vašo lastno korist pred vsako upornostjo, Longhi. S tem si lahko samo poslabšate položaj. Bodite pametni in ubogajte me."

Hitro sta pristopila oba policista in prijela Longhija vsak za eno roko. Toda mesar je zgrabil vsakega z eno roko in ju vrgl proti steni.

"Naj se me nihče ne dotakne!" je rekel in krčil roke v pesti.

Komisar je od jeze obledel in njegove nozdrvi so drgetale. Brez poziva sta karabinerja prijela za revolverja in ju naperila proti Longhijevim prsom. Longhi je stal s hrbtom ob steni in z naprej nagnjeno glavo pripravljen na boj. Videlo se je, kako mu je vsa kri zlezla v glavo. Z napol udušenim glasom je mrmral: "Kar streljajta! Kar streljajta!"

"Orožja se bomo poslužili le v najhujšem primeru," je dejal komisar. "Samo pomislite, Longhi, da imamo proti vam zakonito pravico samoobrambe. Če nas napadete, morem in moram zapovedati streljanje!"

"Zakaj me hočete aretirati?" je spet vprašal Pavle.

"Ker obstoji močan sum, da ste vi umorili dekle," je odvrnil Parenti suho.

"Jaz?" je vprašal Longhi in se vidno zgrozil.

"Da, vi!" je rekel suho komisar in ga ostro pogledal.

Longhi je potegnil desnico preko čela in kratko ostrizanih las, potem pa je pritisnil svoje močne pesti na senca.

"Jaz?" je še enkrat vprašal in zdajci močno obledel. "Jaz?"

Nastal je globok molk, med katerim se je slišalo samo sopihanje mesarja. Njegova mati je sedela na stolu z zaprtimi očmi in je bila videti ko mrtva.

Longhi je zmeden pogledal okoli sebe in zajecjal: "Torej me res obtožujete?"

"Da!" je odgovoril komisar raskavo. Mesar je zdaj čisto izgubil glavo.

"Vi me hočete odvesti s seboj uklenjenega kakor morilca? To je čista neumnost. Zakaj naj bi jo bil umoril? Prosim, povejte mi, zakaj? Vi se samo neverjetno smehljate! Vaša služba terja od vas, da ne verjamete ljudem. Vem to. Vendar pa tudi niste zato v policijski službi, da bi aretirali nedolžne ljudi! Jaz sem nedolžen in izjavljam vam, da bi bila postala Karlota moja žena. Dogovorila sva se že, da se vzameva. Ljubil sem jo in ona mene, pa naj bi jo bil umoril, kakor se zakolje žival! Temu malemu, sladkemu dekletu ne bi mogel storiti ničesar zlega. Nasprotno, prav rad bi sam kri prelil zanjo!"

Njegov nekoliko hripav glas je trepetal in v njegovih očeh, ki so preseče gledale Parentija, so se svetlikale solze. Ta otroška bolečina, ki se je kazala iz njegovih preprostih besed, in ta slabost volovsko močnega človeka sta nehote ganila prisotne. Stražnika in karabinerja so dromeč gledali v predstojnika.

Toda komisar je samo skomignil z ramami. "To je samo komedija, ki nam jo igrate, Longhi," je rekel.

Longhi je vil roke. "Komedija? Torej ste resnično prepričani, da sem krivec?"

"Seveda. Zato je čas, da napravimo konec. Vse drugo boste povedali v moji pisarni ali pa preiskovalnemu sodniku."

"Preiskovalnemu sodniku? Zame ni rešitve, ker ne vem, kako se je treba braniti. Sodniki smatrajo vsakega obtoženca za krivega. Zato me bodo gotovo obsodili. To je vendar blaznost!"

Komisar je svojim podrejenim pomignil in jim rekel: "Uklenite ga!"

Longhi je prestrašen gledal okoli sebe in ves trepetal. Nato je čisto tiho zagodrnjal: "Tedaj je res, da me imajo za morilca. Morilec... ukovi... A tako rad sem imel Karlo!"

Iz oči so se mu vlije solze in čisto potpežljivo je ponudil policistom roke, da so ga uklenili. V svoji silni potrnosti ni več mislil na upanje.

"Naprej!" je zapovedal Parenti.

Mesar pa se ni ganil. Stal je vzravnan in se naslanjal s hrbtom na steno. Glava se mu je sklonila na prsi in krč je začel tresti njegovo orjaško telo. Zdajci je vzkričnil: "Mati, mati!"

Videlo se je, kako strašna je bila bolečina, ki se ga je lotila in mu silila solze v oči. Spet in spet je med intenzivnim in solzami vzkliknil: "Mati!"

Stara žena je vstala s stola. Njene oči so se bleščale. Zdelo se je, kakor bi se bile v zadnjih minutah pridružile starim gubam na njenem obrazu še neštevilne nove in globlje. Stopila je k sinu, položila svoje dolge, suhe roke okoli njegovega vratu in ga poljubila, ne da bi bila rekla besedo. "Zdaj je dovolj," je odločil komisar, "moramo iti."

Pavle je napravil nekaj korakov, a mati je spet sedla na stol in roke so ji kakor brez moči obvisle ob telesu. Šele zdaj je izdala nekaj besed:

"Kar pojdi! Ne bodo te dolgo obdržali! sin!"

(Dalje prih.)

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

VESTI S SLOVENSKE KOROŠKE

Ugledni Črncev dom na Debru v logaveški občini je izgubil z 80 letno Mario Černcic svojo staro gospodinjno. Rajna mati, katere truplo so 1. marca položili v božjo nišo pri Mariji v Trenju, je vzgojila osem otrok v zavedne in verne sinove in hčerke slovenske narodne družine.

V St. Ilju ob Dravi so na cvetno nedeljo pokopali ob nenavadno veliki udeležbi 21 letnega vojaka Edvarda Izopa iz Dišćic, fanta lepega značaja.

Koroški deželni šolski svet je odredil, da morajo vse šole, ki se nahajajo nad 500 m nad morjem, v letošnji vigredi nasaditi vsaj 500 murvinih mladik. Tako naj bi bil položen temelj za gojitev sviloprejk, katerih tube služijo za

dobavljanje naravne svile. Prodaja žive perutnine na tržiščih je odslej prepovedana tudi na Koroškem.

V Beljak je te dni dopotovalo 43 Nemcev iz Afrike. To je drugi transport afriških Nemcev.

V Remšeniku pri Železni Kapli se je pri spravljanju drv v gozdu ponesrečila Katarina Potočnik. Nenadno se je v njeni bližini sprožil hloed, jo podrl in nevarno poškodoval.

V Beli pa se je ponesrečil pri spravljanju hloedov Valentin Pasterk. Hloed mu je zlomil nogo.

Ne odlašaj na jutri, ali pa "bom že enkrat," še danes stopi h sosedu in ga nagovori, da si naroči "Am. Slovenca."

Jacob Gerend Furniture Co.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.
Telefon: 85 — Res. 4080-W

ZA OBNOVITEV VAŠE ZAVAROVALNINE

proti ognju, tornadu in avto nezgode, kakor tudi, kadar potrebujete notarska dela, pokličite me po telefonu: KENMORE 2473-R ali se pa zglasite pri:

JOHN PRISEL

15908 Parkgrove Avenue
CLEVELAND OHIO

ZASTOPNIK "AMERIKANSKEGA SLOVENCA" IN
PRODAJALEC HIŠ.

TRGOVCI NA DROBNO! Zvišajte svoje poletne dobičke

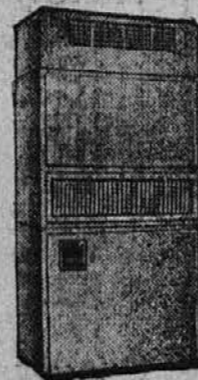
s cenenim, samovsebovanim

Električnim prodajalniškim hladilcem



* Dajte svojim odjemalcem hladno udobnost pri nakupovanju!

Za vse male trgovine in poslovne prostore



Hladi, čisti, izsušuje ter kroži zrak.

* Vzdržujte to poletje hladen, vabljiv trgovski prostor — potem se bodo vaši redni odjemalci vračali...

Prvi stroški so nizki, obratovanje je štedljivo, in prodajalniški hladilec zahteva malo prostora.

Hitro instaliran brez skoraj vsakršne motnje trgovanja in brez gradbenih izprememb v posloplju.

Za popolne informacije pokličite
RANdolph 1200 — Local 3626

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

Pisano polje

J. M. Trunk

Iz Stockholma, Švedska, poročajo, da "bliskovita" zasedba Norvežije ni bila preveč bliskovita, ker so neki norveški nemškimi nazijem naklonjeni krogi paktirali za vratmi že precej časa. Stvar izgleda precej izdajalska, kar bi postavljalo vsaj te norveške kroge v silno slabo luč, ko bi bili vsaj trenutno dali svojo domovino nazijem v oblast.

Vse Nordijce so zelo hvalili, da so izraziti in dosledni demokraciji. Efišalt je izdal svojo Grčijo. Po posameznih se ne sme soditi vseh. Ker se ne ve, kako se bo zasukala usoda Danske in Norveške, morda bo v vrtimec potegnjena tudi Švedska, je vsaka sodba otežkočena, vsekako pa tudi to izdajstvo jasno priča, kako je vse razdrapano, ko je vsaj nekim kak osebni dobiček več, kakor pa blagor skupne domovine.

Ali ni isti duh razdrapanosti, ko slovenski Molek upije ko kak jesihar, ker se je vsaj zdelo drugim pač — tokrat ubogemu Trunku, otročjemu Trunku — da je bila v nevarnosti stara domovina, za katero bi se vsaj le nekoliko morali zanimati tudi taki, ki udobno živijo v novi domovini? Poglejte, kako kriči: "...da so naši stalinovci skotili "slovenski dan" v interesu — stare domovine, stare domovine, stare domovine... Skotili so ga, da rešijo staro domovino, staro domovino, staro domovino... Težko bo kje najti bolj ciničnega za-

frkavljanja in zabavljanja na potrebe ali nevarnosti neke bivše — domovine.

To pa je vest, da se lahko zabeleži. Iz Beograda je menda odšlo poslanstvo v Moskvo, da sklene z U. S. S. R. trgovsko pogodbo. Dozdaj Jugoslavija ni imela nobenih stikov z novo in sedanjo Rusijo. Trgovski pogodbi sledi navadno še kaj več. Ublažiti se je torej moralo ali v Beogradu ali v Moskvi. Prav na obeh straneh bi bilo treba ublaženja, ko so doživeli Čehi in Poljaki polom, in stojijo drugi Slovani pred kritičnimi odločitvami. Ali je kaj pravega slovanstva med Srbi ali Jugoslaviji, in če ga je kaj med Rusi, pa ne vem, in menda nihče prav ne ve.

Po aferi na Finskem vlada v Rusiji malo čuden mir. Morda so vsi zaposleni s pošiljkami za Hitlera? Ali pa morajo celiti rane, katere so jim zadali Finci? Sumljiv mir. Res, da še danes mnogi v Rusiji, ne pravim Rusi, niti žlice ne poznajo, kakor so poročali iz Lvova, ko so dospeli tja, pri politiki in diplomaciji pa so vsaj Rusi že marsikaj znali, in če so zdaj na političnih in diplomatskih stoličkih večinoma Judje — sakrami — en Jud vtakne deset Rusov v žep, to se jim mora priznati. Slo bi le za to kakšno politiko kuhajo.

Po gozdovih v Kaliforniji, ki so izpostavljeni požarom, imajo napise: "Iz enega drevesa se naredi milijon vžigalic, ena vžigalica pa uniči lahko milijon dreves." Je tako v naravi. Med narodi ali v državah tudi. Ko so Nemci bliskovito zasedli Dansko in prišli na strateške postojanke v Norvežiji, se je to zgodilo s pomočjo elementov, ki so podobni vžigalicam. Povsod je nekaj takih vžigalic, katerim je denar vse. Na te elemente so morali pritisniti na Holandskem, v Belgiji, na Francoskem, v Angliji in tudi pri nas v Ameriki. Da jih v Jugoslaviji kar mrgoli, je pokazala afeta Stojadinovića. V notranjosti Jugoslavija nikakor ni konsolidirana, razne skupine vrtajo in rogovilijo naprej, in nemški "turisti" so se kar vsipavali čez mejo. Vlada je morala stopiti tem "vžigalicam" na prste, ako ji je za obstanek. Vlada taka ali taka, vsaka vlada se skuša obvarovati pred ruvarji v notranjosti.

JEKLENI MOST PREMAKNILI

Chicago, Ill. — Celi jekleni most, kakoršen je stal na Central in Grand ave., so zadnje nedeljo premaknili na drugi kraj, 40 čevljev proč. Most je dolg 706 čevljev ter tehta 1.160 ton. Na njem je delalo skozi tri ure okrog 200 delavcev, katerim pa je seveda "pomagalo" na tisoče in tisoče zijal.

Listen to

PALANDECH'S YUGOSLAV-AMERICAN RADIO BROADCAST

Every Saturday, 3 to 4 P. M.
STATION WHIP

1480 kilocycles
(First Station on Your Dial)
Announced in English and
Dedicated to all the
Serbs, Croats and Slovenes

Featuring a program of
CLASSICAL and FOLK MUSIC

Tiskarna
Amerikanski
Slovenec

1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in pesameznike, lično in poceni.

Poskusite in prepričajte se!